

اورنبورغ  
وباشقه شهرلرگه  
بلا تفریق  
سنه لك بهاسی ۴ صوم تین  
يارم سنه لگی ۲  
اوچ آیلیگی ۱  
بر آیلیگی ۵۰  
چیت مملکتلرگه  
سنه لك بهاسی ۶ صوم  
يارم سنه لگی ۳ صوم  
ورنبورغ ژورنال  
« دین و معیشت »  
تیلیفون نور ۲۸۶  
بره ملاب ۱۲ تین.

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع  
وبيع وصدرات ومساجد يذكر فيها اسم الله  
كثيرا ولينصرن الله من ينصره ان الله لقوى عزيز

# ديگر و معیشت

زمان تا عیسوی ۳۱ دیکابر ۱۹۰۶ سنه  
دوامی ۸ نچی سنه

هفته ده بر دفعه یلغه ایلی نسیخه نشر اولنور، دینی  
علمی و سیاسی ژورنال در.

بیارلگان یازولرنی  
اوز غارنورگه اداره  
اختیارلیدر. باصلمغان  
یازولر کیر و قایتارلماز.  
مارقه سن خطلر قبول  
ایدلمی آدرس آلماشتر و غه

۲۱ تین آلنور.

آدریسنی آچق

یازولری اوتنله

آدریسسن مقاله لر

درج ایدلماز.

بره ملاب ۱۲ تین

بره ملاب ۱۲ تین

اورنبورغ وباشقه یرده اولان شاگردلرگه بلا تفریق یلغه ۳ صوم یارطی یلغه ۱ صوم ۵۰ تین.

« مشایعه »

الشیخ محمد مراد المکی جذابلرینک « مشایعه حزب  
الرحمن ومدافعة حزب الشيطان » نام رساله سی نک ۱ ۲  
۳ نچی جزئلری باصلوب چقدی.

رساله موسی بیگی طرفندن میدانیه قویلغان تاریخ  
ادیان مسئله سی و رحمت الهیه عومیتی نظریه لری نه ردیه  
اولو املیه تاعلیق ایدلوب هر کم آکلارلق صورتده  
یازلغان معوم مسئله لر برلن اعتقادی چوالغان و او  
مسئله ده حقیقت نهدن عبارت ایدکنی آکلوده کوکلی  
ترده اولان تورکی طانیغان کشیلره بو رساله نی بر  
نسخه اوپلرنده توتو لازمدر.

بهالری هر جزئی ۱۵ شهرة پوچته ایله ۱۷ شهرة.

آراقی حقنده

هلاکت که قارشسی. (برنجی آدم)  
(خمر حرام بولماس بورون عربلرنک حالی وصحابه لر پیغمبر  
مزنک ایسرکلره قیلورغه قوشقان معامله سی، خمر اچوچی ننگ عبادت  
وتوبه سی، حلال دیب اچوچی گه مترتب بولغان حکم شرعی،  
مسامانلر آراسنده خمر صاتو، آراقی ایلان فایدالنو، آراقی صاتوچی غه  
حضرت عمرنک ایتمکان سوزی، اچکوچینک قیامتده غی حالی، حضرت  
عثمانک آراقی حقنده سویله گان خطبه سی، اچوچی مسلمان لرنک حالی  
عایله و خاتونلری، ایسرکنک طلاق قچقرووی و آکا تکلیف ایدلگان  
شرعی حکملر، خمر اچوچی گه صحابه لرنک قز بیرماولری، ایسرکنک  
کفر سوزلری، اچوچملرنک ۱۰ تورلی بلا بلن مبتلا بولولری،  
مدنیته خلق آراسنده اچوچی لره قیلنغان معامله لر و آنلرنک شاهدلق  
قیله آلماولری وغیرلر . . . ) بهاسی ۷ پوچته ایلن ۹ ة

ایکنچی مرتبه ا کمال ایتلوب باصلدی

فهرست

مسئله

تاتارچه قرآن تفسیری

قزغانومی یا که قزغومی؟

مشایعه

دوستم عبدالکبیر . . . . .

تاعسفی

تورلی خبرلر

خارجی خبرلر،

اورنبورغ خبرلری





الوغ طرخانده امام جلال الدین بن مشرف  
طرفندن سوأللر.

۱ نچی ضیافت مجلسنک بر ملا، خلق غه علم سوزی  
سویلم دیوب، توبانک کی سوزلرنی سویلمدر:  
الله تعالی بو دنیانی ایکی قوی ایله تصوب و ایزوب  
آدملرگه اون وقامر ایدوب آشاتاردی.  
دخی قیامتده الله تعالی عرصات میدانینه کیلوب  
اورندقغه اولتورب تورادر دی.  
دخی بر کشی نمازغه طرو نیتی ایله یاتوب  
یوقلاسه الله تعالی اول کشینی بارماغی برله تورتب  
اویاتا ایکان دی.

بو ملا اهل السنة والجماعة اعتقادینه خلاف سوز-  
لرنی سوزلوی سببلی کافر بولامی؟ یا که فاسق بولامی؟  
ئله جدیدلر زعمنچه صافی کوکملی مجتهد بولامی؟ بو  
امانک آرتینه اویوب نماز او قورغه یاریمی؟

۲ نچی سوأل: جدیدلر بالالرنی مسجدده امتحان  
قیلالر. بلغار تاریخی صوکنده جغرافیه، جغرافیه  
صوکنده ۲۵ و ۲۵ بالانی بردن قچقروتوب بلند آواز  
شعر ایتدرهلر مسجدده شعر ایتورگه یاریمی؟  
شوندده بر مالای ایتهدر مسجدده امتحان قیلو  
رسولمنک سنتی. چونکه رسولمن زماننده مکتبلر  
بولمغان همه نرسه نی مسجدده اوقغانلر و اوکر انگانلر  
دیوب انتهی. درست رسولمن زماننده مکتبلر بولمغان  
مسجدده ذکر و عبادت و عام اوکر انولر بولمغان. ۲۵  
و ۲۵ صحابه بردن قچقروتوب بلند آواز برله شعر  
ایتدیلر میکان؟ مسجدده جغرافیه اوقدیلر میکان؟

مسجدده امتحان قیلمانک شعر ایتدر مسکه و جفر اویه  
اوقوتماسقغه تیوشلی کبی کوریلهر.

اداره: ۱ نچی سوألنک جوابی: بو امامنک بو  
سوزلرنینک ظاهرندن مجسمه منهدبنده بولوی آکلا-  
شیلدر. یعنی اول الله تعالی نی آیاقلی قوللی هم  
اورندقغه اوتورردای بر جسم دیب اعتقاد قیلمغانی  
آکلانهدر. بنام علیه بو امام بو سوزلرنی تارویل سز  
سویله گان بولسه کتب فقهیه نیک بیانلرینه کوره امام  
کافر بوله. هم آکا اقتدا اصلا صحیح بولمیدر. (وان  
انکر بعض ما علم من الدین ضرورة کفر بها کقوله  
تعالی جسم کالاجسام وانکاره صحبة الصدیق فلا یصح  
الاقتداء به اصلا فلیحفظ) در المختار مطلب البدعة  
خمسه فی باب الامامت یعنی اگرده بر او دینندن  
بولوی ضرور بولغان نرسه نی انکار قیلمسه مثلا الله  
تعالی بشقغه جسملر کبی آیاقلی قوللی جسملر دیسه  
یا که حضرت ابا بکر الصدیق رضی الله عنه نیک پیغمبرمن  
علیه الصلوة والسلامگه صحبتنی انکار قیلمسه اول  
کشی شونک ایله کافر بوله بنام علیه آنداین کشیلرگه  
اقتدا قیلو (جماعت نمازنده آنک آرتنه اویو) اصلا  
درست بولامی. بو مسئله نی بک یخشی بیلوب صاقلارغه  
تیوشلی دیمکدر.

۲ نچی سوألنک جوابی: شعرنک انواعسی کوبدر.  
اگرده شعر سویله گان کشی شعرنده بر مسلماننی  
هجو قیلمسه یا که آراقی خهر و بالجهله مسکراتنی ماقتاب  
شعر اوقوسه، یا که ماتور خاتونلر گوزهل مالایلرنی  
وبونلره باشقغه شرعا مذموم و منفور بولغان اشیلرنی

مدح قیلوب شعر اوفوسه بو درست توگلدنر. اما مسجدده پیغمبر علیه السلامک اوصافی علیه سنی یاخود اسلامیت نک محاسننی ذکر ایتوب شعر اوفوسه یا که اول شعر لرده بر حکمت بولسه یا شه آنلر کوزل خلقلر غه زاهدک که باعث بولسه و بونلر غه باشقه انواع خیر لر که سبب بولسه آنداین شعر لر نی مسجدارده سویل وده باعس و ضرر یوقدر.

(وینبغی ان یقید المنع من انشاد الشعر فی المسجد بهافیه شیء مذموم که جو المسلم وصفه الخمر و ذکر النساء والمردان وغير ذلك مما هو مذموم شرعا واما اذا كان مشتملا علی مدح النبوة والاسلام او كان مشتملا علی حکمة او باعثا علی مکارم الاخلاق والزهد ونحو ذلك من انواع الخیر فلا باعس بانشاد الشعر فی المسجد) هوی علی الاشباه فی احکام المسجد. یعنی کتابلر دهغی «مسجدده شعر سویلنماز» دیگان سوزنی «مسجدده بر مسلمان کشنی هجو قیلوب یا مانلاوی آراقی خمرنی مدح قیلوب خاتونلر مالایلر نی ذکر قیلوب شعر سویلاو درست توگل اما اول شعر لر پیغمبر علیه السلام و دین اسلامنی مدح قیلونی مشتمل بولسه مسجدده آنداین شعر لر نی سویل وده ضرر یوق» دیمکدر.

II

ولی الله طارینسکی طرفندن سؤالدر.

۱ نچی سؤال: مکة مکرمه ده و عموعا حجاز ولایتک روزنی ۱۳ ساعتدن آرتق توتویلملر. قازانک حاضرگی وقتده یکر می ساعت توتولا. آر خانگیلسکیده قویاش باتوب قویاش چغو بولماسه تون بولمی. روسیه ده عموما ۱۷ ساعتدنده کیم روزه توتقان بر یوق. بو حال دین هم معیشت جهتندن بیک کر کلی حال بولوب دین جهتندن کامل بولغان شریعت بونی نچک اعتبار ایتمادی ایکان؟ ئله اعتبار ایتوبده علمالرمز دفتکه آملیلر میکان؟

۲ نچی سؤال: صوگغه فالامز دیوب وقت کر مس

بورون تراویح اوقوب یستو نمازنی صوگندن اوقو درستمی؟

۳ نچی سؤال: وقتلی، بورچینه یئار یتماس ایگنی بولغان کشی عشر بیرورمی؟ بورچن اوتارمی؟

۴ نچی سؤال: روزنی نیت ایدوب بوزغانده غنه کفارة لازمی؟ ئله روزه آینده روزه توتماسه، نیت اعتبار غه آلمانچه اوق کفارة لازمی؟

۵ نچی سؤال: بر او فرض بولمغان نرسه نی فرض دیسه نادان خلق شوئا اعتقاد ایتسه نچک بولا؟

۶ نچی سؤال: (قل من حرم زینة الله التي اخرج لعباده والطيبات من الرزق) دن مراد نی نرسه؟

ادارة - ۱ نچی سؤالنگ جوابی: دین مبین اسلام

بو حالنی تمامیل اعتبار ایتمشدر. علماء دین ده کمال دقت ایله اعتبار ایدوب الله تعالی نک امرنی بیدان ایتمشلدر. شکر الله تعالی سعیم، دین مبین اسلام بر حالگه اعتبار ایتدیکی ایچون روزهنی بر حکم عمومی قیلمشدر که الله تعالی نک بو حکمنی هر مملکت ایچون بر نسقده تطبیق ممکندر. باشقه تورلی بولغانک بو حکم شرعینی اجراده کوب مشکلات کوریلور ایدی. زیرا قرآن اینگان عصر لرده ساعت شیکلی زمان اولچه ولری یوق ایدی. شوکا کوره اول عصر لرده زمانی قویاشنک سیری: چغوی کوتاریلوی، اورتا- لقدن، آوشوی؛ باطوی ایله اولچی تورغان بولغانلر. بناء علیه اول عصر لرده مکده گی کب هر یرده ۱۳ ساعت روزه توتولسون دیگان بر حکم شرعی بولوی ممکن توگل ایدی. بلکه اول عصرده مکده طاک آتقاندن باشلاب قویاش باتقانغه قدر فلان یرده قویاش چققاندن باشلاب باتقانغه قدر قازانده قویاش چغوب فلان مقدار کوتاریلگاندن باشلاب باتقانغه قدر آر- خانگیلسکی ده قویاش زوالغه یئکاندن باشلاب باتقانغه قدر روزه توتولسون دیهک کبی حکم شرعیلر بو لور غه تیوشلی بولدر. بویله حکملر ایسه عمومی بر حکم بولماینچه هر مملکت نک عرضنه قطرینه قاراب

خصوصی حکماتر بولديغندىن بىسر گه مېنى دين نك عىسر گه مېنى بولوى لازم بولور ايدى.  
 الله تعالى حضرتى قرآن كر يمدە (يا ايها الذين امنوا كتب عليكم الصيام) دىب جملە مؤمنين گه حكم عمومى بيان ايتدى. شوندىن سوئقنه (يريد الله بكم اليسر ولا يريد بكم العسر) دىب اوزينك مؤمنلر گه چىكل لك اراده قىلدىغنى صراحتە بيان ايتدى. (فكلوا واشربوا حتى يتبين لكم الخيط الابيض من الخيط الاسود من الفجر ثم اتوا الصيام الى الليل) دىب هيچ كمگه خفى بولماغان طريق ايله هر كونگى روزه نك وقت و مقدارنى بيان ايتدى. بو حالگه شريعت نچك اعتبار ايتىدى ايكان ديمك اوزمزنك فكرمزنك قاصر لغندىن امر الهى ده گى اولان حكمت و مصلحتلرنى حقيقله اويلى آلامديغمز دندر.

۲ نچى سوئال نك جوابى : بو حقنه ۱۳ نچى يلنك ۳۵ نچى نومبر نك، ياز له مشدر. شويله: تر اويح نماز ينك وقتى حقنه ابن العابدین حضرتلرى رد المحتار ده مبعث صلاة الترابوعده اويح تورلى اقوال فقها نقل ايتەدر. بر نچيسى: تر اويح وقتى قوياش باتقاندىن طاكعه قندردى. صاحب البحر بوقولتى تصحيح ايتكان كشيلى كور مدم دى. ۲ نچيسى: تر اويح نماز ينك وقتى يستو نمازى آراسيدر. بونى خلاصه تصحيح ايتە غايە البيان ترجيح ايتە. چونكه بو وقت ماثور هم متوارث وقتدر دى. ۳ نچيسى: تر اويح نماز ينك وقتى يستو نماز ندىنصوك اما وتر نماز ندىن صوك بولاسه ده يارى دى. بو قولنى هدايه خانبه معبطده تصحيح ايتەدى.

بناؤ عليه قول مصحح ۲ نچى ايله ۳ نچى قول بولهدر. يستودن اول ديگان قول بولاسه ده غير مصحح قول بولوب كور نهدر. براو قيله ايكان ثوارثا كيلگان بولدىن چغودن باشقه شرعا ممنوع بولغان بر اشنى قىلغان بولميدر. شولايله يا كذا اش كوب وقت فتنه و فساد و عيبت، امام ايله قوم آراسنده نوع برودتكه سبب اولماق ده شبهه سزدر. (الخ)

۳ نچى سوئال نك جوابى : مذكور كشى عشر بير

گازدىن صوك بورچنى اوتار گه تيوشليدر. (ولا يمنع الدين وجوب العشر، والخراج، والكفارة) در ج ۲ صحيفه ۶ يعنى بورچ، عشر، خراج، كفارت نك واجب بولوينى منع ايتميدر ديمكدر، شو حالده بورچى بولغان كشيگه ده عشر بير و اوردننه قاراب خراج بير و، لازم بولغانده كفارة بير و واجب بولغان بولهدر.

۴ نچى سوئال نك جوابى : فرض روزه غه نيت ايتوب عذر شرعى سز بوزغان كشيگه گنه كفارة لازمدر. نيت شبهه سز اعتبار غه آلمشدر. روزه آينده نيت سز كوندىز آشاب ايچوب بور و چيلر گه كفارة ده لازم تو گلدىز. چونكه آنك گناهسى بك زور اولوب كفارة ايله گنه بولنورلق تو گلدىز. (ومن أصبح غير نا وللصوم فاكل لا كفارة عليه) هداية فى فصل ولو كان مريضاً الخ. يعنى بر كشى رمضانك روزه نى نيت لاماينچه طاكعه چقسه ده كوندىز آشاسه اول كشيگه كفارة يوق ديمكدر.

۵ نچى سوئال نك جوابى : بو سوئال مبهم يازلغان. فرض بولغان نرسه نك انواعسى كوبدر. حرام نرسه فرض بولغان نرسه در. حرامنى برار فرض ديسه حرامنى استحلال بولوب آنك حكى كفردر. ا گر مباح بولغان بر نرسه نى فرض ديسه الله تعالى گه افتر ا بولوب گناهسى زوردر.

۶ نچى سوئال نك جوابى : جمهور مفسرين سوزار يبه كوره بو آيتده گى زينته دن مراد، عورة اوروتور لك كيومدر. طبيبات دن مراد، الله تعالى ورسول الله صلى الله عليه وسلم طيهغان هر تورلى لذة آلنه چق آشاو ايچو نرسه اريددر. «قل من حرم زينته الله التى اخرج لعباده»... ثم فى تفسير الزينة قولان احدهما وهو قول جمهور المفسرين ان المراد من الزينه هنا اللباس الذى يستر العورة... (والطيبات من الرزق)... الآية على العموم فيدخل تحته كل ما يستلذ ويشتهى من سائر المطعومات الامانهى عنه وورد نص بتحريره) خازن ج ۲ صحيفه ۸۴.

يعنى بو آيتده گى زينته ده ايكى قول وارد، بر

سى جههور مفسرين فوليدركه بو اورنده زينه دن مراد عورة اور تورلك كيومدر، ديه شمار، وبو آيتنه گى طيبات عموم اوزرنده در، بنا عليه بو آيت نعتنه هر آشالا ايچيل تورغان نرسه ار كره لر مگر الله ورسول الله طرفندن نهى قبلنغان، آيت يا حديث ده ديولگان نرسالر مستثنى ديمكدر.

بو آيتنك نزولنه سبب: جاهلية عربلرى حج طواف وقتلر نده بيت اللهنى تعظيم قسديله شر بالانغاچ طواف قيلوب اول وقتده كيوم كيونى اوزلر نچه حرام صانلر غانلر، هم شول قسد ايله مايلى نرسه آشاماي نچه اولمازلك قدر گنه آشاب كوب نرسه نى حرام صانى تورغان بولغانلر، ننه شول عاده قبيعه نى رد قيلوب الله تعالى (يا بنى آدم خذوا زينتكم الآية) آيتلرى ايله اوشبو آيتنى ايندر گان.



## تاتارچه قرآن تفسيرى

ايندى جرچى مفسرنك (بسم الله الرحمن الرحيم) آيتنه معنى بيرووينى تفتيش قيلوب قارىق اول شويله معنا بيره:

«(بسم الله) الله تعالى نك اسم شريفى و مقدسى ايله (الرحمن الرحيم) يعنى اول الله رحمت ايبه سى و رحمت قيلغوچيدر، الله تعالى نك بنده لر ينه و باشقه مخلوقلر ينه رحمتلى و وحيه لى بولوى، آنالار نك بالالار ينه رحمتلى و رحيملى بولولر ندىن آر تغر اقدر.»

بو بيچاره نك، بسم الله نك مخدوف بولغان عاملى (ايندى) يا خود (ابتدائى) كلمه لر ندىنه خبرى يوق كويونچه قرآن تفسير قيلورغه باشلاوينه نى ديب ايتور گه؟ اول قابل خطاب بر آدم بولاسه ده آكابر او الله تعالى نك اسم شريفى و مقدسى ايله ديب گان سك ده توفتاغان سك آنك آخرى نى نرسه؟ الله نك اسمى ايله

نى اشدك ونى بولدى؟ ديب صوراسه نى ايتور ايدى ايكان؟ شبهه سز آغزن آچوب كوزن آقايتوب قاراب تيك تورور ايدى. نى قدر افتدار علمى (؟)

(الرحمن الرحيم) كلمه مباركه لر ينه بير گان معناسنه كيلسك دخيده كولوب اوز ماي نچه حال يوق. زيرا براو رحمت ايبه سى بولسه رحمت قيلغوچى بولدر رحمت قيلغوچى بولسه شولا يوق رحمت ايبه سى بولدر. بو بديهى. شولاى بولغاچ بونك تفسير ينه كوره (الرحمن) كلمه سيده رحمت ايبه سى هم رحمت قيلغوچى معناسنده بول (الرحيم) كلمه سيده رحمت ايبه سى هم رحمت قيلغوچى معناسنده بوله. شو حالده الرحمن ايله گنه كفايه لنو تيوشلى بولدر. بونك ايله بر ابر بويل تفسير بتون مفسرين كرام تفسير لر ينه خلا قدر.

برده آنك اوز عباره سنده گى (رحمتلى و رحيملى) سوزلر ينه كيليك (رحمتلى) ديگان سوزى بك يارى اورنده در. ايندى (رحيملى) ايكى كلمه نى متضمن در. برسى (رحيم) ايكنچيسى (لى) در رحيم نك معناسى اوزى ايتكنا نچه رحمت قيلغوچى ديمكدر شو حالده رحيملى ديمك نك معناسيك رحمت قيلغوچيلى ديمك اولدر. بو نه ديمك؟ بو قدر قوملاقنى يوقا ريدن ماشلى تورغان مفسر گه توغرى سنى ايتسك جرچى غه البته شونداين مهملات ايله تفسير قينو لاي قدر.

فاتحه سورهنى تفسير ده حمد معناسنده غى خطا - سندن حرف نظر ايله (رب العالمين) كلام مقدسده (رب) كلمه سنى كسره ايله ايجكله ديكي حالده آكثا ضمه ايله ايجكله گانده گى معنائى بير گان. كسره ايله ايجكله گانك (رب) كلمه سى لفظه (الله) غه صفت بولدر. جرچى ايسه (بارچه عالمك تربيه قيلغوچيسيدر اول الله) ديب يا گايش معنا بيره در. (رب) كلمه سنى لفظه الله غه صفت ايدوب معنا بير گانده توغرى معنا بويله بير بيلور گه تيوشليدر:

«(الحمد) تعظيم اوزرينه گوزلك ايله صفت لاو (الله رب العالمين) بارچه عالمنى تربيه قيله تورعان الله تعالى گه خاصدر»

جرچى مفسر (اياك نستعين) آيتنه معا بير گاج  
 «بنا عليه الله تعالى دن بشقه كشييلردن ومخلوقلردن  
 ياردم صور اوچيلر مطلق كافرلر و بد مذهبيلردن» دى  
 بو مطلق كافرلر سوزى ايك اول باشلاب جرچى نك  
 اوزنى ده الادر. چونكه اول اوزى جرندين ياردم  
 استيدر. مطلق تحتنه شهبه سز اولده كره در. بر او  
 بر اودن اينه صور ارغه يارامى چونكه مطلق تحتنه  
 آلارده كره در. شهبه سز آلارده كافر بولور ارغه  
 تيوشاي بوله در.

## قرغانومى يا كه قزغومى

طور مش نك ۸۸ نچى نومير نداكى ايشان طوزا-  
 غينه دائر بور ناي امضالى بر مقاله مناسبته، طور مش  
 معررى واعظ طوزاغندنك بحث ايدوب ايكي طوزاق  
 آراسون مقابله بالمثال توتوب قار ارغه مقاله نك  
 رغبت سز سوزلرى مجبور ايتدى. عيب ايدلماسون  
 مقابله بالمثال ديمكدن رغبت سزلككه رغبت سزلك  
 ايله جواب بيرونى مراد ايدندم. مونه حاضر گى كونك  
 بو گولمه اطرافلارنده واعظ طوزاغينه ئلكمگان كشيلى  
 آرتابار ارغه مكن. ئلكمگان كشى بولديسه مين ياكه  
 ابن يمين بولور. چونكه آنك طوزاغى شويله آلداغى  
 كونلردن بايتاق اولر اك قورلوب كيله شول. اول  
 شولاي اولر اك قورل: بوسنه ۵۰ نچى نوميرلى  
 طور مش ده قزغانوچى امضالى يالغاندن عبارته بر خبر  
 يازلغان ايدى. اول خبر مخير عنهم نك دشمانلرى  
 طرفندن واقع بولوب آنى دشمان بولغانكز مع التشكر  
 دوست بولغانكز مع التماسق اوقوب كوزدن كچر-  
 دكز. اول خبر شوندىن عبارتدر: بو قشده صادق  
 كانتون قزى مدينه خانم اوزينك ۲۵ ديستينه بيرن  
 اورص صوى اولينك بر نچى مسجد جامع محل سنى گى  
 مدرسه گه وقف قيلمقنى نيت ايتدكندن خبر دار اولانلار

طور مش اداره سینه قزغانوچى امضالى بر خبر ياز-  
 غانلر يازغان خبرلر نده مدينه خانم غه تشكر فلان  
 ايتنه طور ماغانلر. بيرگرا كده شوگا آشقانلار. بو  
 مدرسنى اداره قیلوچى لار نك بر دوک اهتماملرى  
 يوق. بنا عليه مناسب سز اور نغسه وقف قیلو بوله  
 ديمكچى بولغانلر ده آنلر ارغه ناحق و اور نسن ظالمانه  
 صفاتلر وعادة قبيحه و بهتانلر اظهار ايدب ۲۵ ديستينه  
 بيرنى شول مدرس گه وقف ايتدر ماسلك درجه گه  
 يتكروب مدينه خانم نك كوگلىنى صوتورلق روشده  
 وقف نك يولن واعظ نك طوزاغينه ئلا گراك او كفايفه  
 بوروب قويغانلر. بلكه واعظ مذکور اورص صوى  
 مدرس سینه وقف قيلمق مدينه خانم نك ۲۵ ديستينه  
 بيرن اوز طوزاغينه ئلا كترور اوچون بور مى ميكان؟  
 حاضر گى حالده بزم وطن ولادتمز اورص صوى محل-  
 لر نك شوشنداي اعانتلردن بختلرى يوق كور سلك.  
 ئلكده بر وقتنى شول محل گه وعده قیلنغان قزان  
 باينك ۲۰۰ صوم آقچه سنى ايك نچى اول محل سینه  
 ياردمنده بولغان بر كشينك طوزاغينه ئلا كوب  
 محروم بولغانلر ايدى. تاغنده شولاي محروم بولما-  
 سهر يارار ايدى. هر نچوك بولسه ده مدينه خانم نك  
 كوگلىنه متانت و ثباتنى الله تعه ميسر ايدوب وقف  
 قیلغان صدقه جاريه سندن فائده ايديه ميسر ايتكاي  
 ايدى ديه دعاده اولندى. اوشبو سنه ۱۱ نچى ايبولك  
 جمعه كون بو گولمه كوپيسى محترم شاكر باى حكيمف  
 اطرافنده واعظ نك طواف قیلغاننى مشاهده ايتكازم  
 حالده الله تعه گه صغوب تورامن كه محترم شاكر باى  
 حكيمف ده آنك طرفناغندن اچقوب نجاه بولنه ايدى.  
 (اذا كان ذوعلم اسيرا بنفسه \* فمن ذا الذى ينجو به  
 من غوايته) مصراعلى يادمه توشوب قابمه رعشه  
 صوغاراق قارشاب چقوب كيتدم. بو آنه قدرى محترم  
 شاكر باى حكيمف نك همتى و طاقت قدرى اعانتى هر بر  
 دىنى مدرسهار گه صور الغانك محروم ايدلماى صرف  
 قیلغانون كورر گه موفق بولنه دور ايدى. موندان  
 صوكده اولده كى روشچه عندالله وعند الناس هميشه

کور کام حالار اوزینه ثباتنی الله تعه مپسر اینکای ایدی.

ایندی واعظنک طوز اغیل ایشان حضرتلارنک طوز اغی آراسنده آزغنه آیرما بار. آندنده بحث ایتوب اوتیک ئلی. واعظ ملی خادملارنک خدمتلارینه مکافات و عطا و بخشش لری توغریسند یولنی بیک کیک و بیک اولوغ آچوب قویه. هم بایلار حضورینه یاب یافتی تاب تازه کورستهده هر کمنک هر یلغه صرف ایتلگان جریده مکافاتنی عطا و بخشش لرنک بار چه سیده ملة یولیده مصروف بولهده قاله. نه قدیملره کیلساک کراسه مدرس بولسون کراسه ایشان بولسون آنلارنک همت و خدمت مکافاتنی اولان عطا و بخششلر توغریسند یولنی بیک قصبوقنه بیره. بلکه فی طرغان چوب چارنی آنلارنک یولینه اویوبکنه قویه، بناء علیه اول محترم ملرنک کیسه کلرینه کرگان عطا و بخششلرنک هر یلغه ولو ۲۰ تینگنه کرسهده حقیقتیل ملة یولینه مصروف بولما اینچه بولکونلک کنه بوله. اگر ایشان حضرتک یلینه بر صوم ئلاکسه خراب اش. اسرافنک ایک زور راغیده شول بولوب کورنه. مونه واعظنک طوز اغیل ایشان طوز اغی آراسنده بر آز آیرما تابامن. شولایوق مرید ایله جدید آراسندهده آیرمالر کوبر اگوک بوله. بو ایکی آراده هم ضالقون ییللار ایسه هر ایکی آرا بیک صونه حتی کوئلار بوز بولوب قاطه نیشلر گه، بوز بولوب قاتقان کوئلارنی نچوک ئرتور گه کراسه؟ مونک چارسی کبراک. توقز یاکه اون ییللر بویینچه معارف فنون مدنیته دیب اوکردوک ئنشدک تور تشدک آطشوق نار تشدق حتی بعضلر مز یوانی یا کلدق همیشه کوتکان مقصد و نتیجه نک نهاییه سینه باروب ایر شمدک. ئلده همیشه طار طشساق ئنشدساک کوئللر ئروب الفت تاباچق توگل. مونی صیلر بله سده طور مش کبی باغ محررارنک بلوی لازم دور. مینم فهم قاصر مه بناء مقصد منک چارسی شویل اواسه اولغای طوگغانلارنی ئرتورلک مناسبت کراسه. شول مناسبت دن محبت توغدررغه کراسه.

شویل آراده محبت توغدردق ایسه محبوب المحب مطیع امن یعب بولوب ئور لوی طبیعی دور. شول محبت که باعث مناسبتنی نچوک طوغدررغه کراسه؟ فکرلاب باقنر ئلی بو سوزلارمنی یاکه سرلارمنی راست ایتامن اگر اولگیلریا که قدیملر ملتکه خدمت ایتمگان فلان ایتمگان توگمان ایتمگانلر دیمک کبی سوزلرده اصرار ایداسه البته مناسبت یر اقدن یرا قلاشه باره. مونه بز توبانده مذکور حدیثنک مآلنک کی نقطه غه بر تیکز قاراب اش کورسک بر بر مرنی ایش کورسک کنه مقصد مزه اولاشر مز دیب اویلم. پیغمبر مز صلی الله علیه وسلم جسر تلری (یدور المعروف علی ید ماعته رجل او لهم یكون کآخرهم و اوساهم کطرفیه) ودخی (المؤمن یألف ویؤلف ولا خیر فیمن لا یألف ولا یؤلف خیر الناس انفعهم للناس) ودخی (المؤمن للمؤمن کالبیان یشد بعضهم بعضا) دیه بیور مشلر دور. شویل اولسه بر مز روزه توتماسقه بر مز نماز او قماسقه بر مز ئله نیلرنی حاللر گه کوچانوب دلیللر تابارغه طرشوب یول کوشتر مکنی قویساقنه و مشروع عمللرنی تگیسی اور مونسى فصق دیمسک بولوب بر تیکز اش کورما کهز ایله طاهرى مسلمانلق علا. متلرنی اظهار قیللق ایله بر بر مرنی تانتدر شوق ایله مناسبت و محبت توغدروب هم مقصد منک نهاییه سینه انشاء الله تعالی شاید ایر شرمز دیه ختم کلام قیلدوم. اویاطی طمق آولنده امام عبدالله ملا احمد جان اوغلی اهراف

## مشایعه

(۳۴ نومردن ما بعد)

امام غزالینک - کتاب الفرور ندهن ده بو قدر انتخاب ایتمکه اکتفا ایدم. بهو پالی سابق البیان یقظه اولی الا اعتبار نام کتابینک دیباجه سنده بویل دیبور. و بعد - فهذا کتاب فی ذکر احوال النار واصحابها و احوال الجحیم و اربابها نسجته علی منوال کتابی فی

احوال الجنة واهاليها. وحقايق نعمها ومواليها. والباعث على جمعها انه قد ألف كتب متعددة فيما جاء في نعمهم الجنان، ومدارج الرضوان والغفران، وهو باب من ابواب الترغيب. ولم اقف على كتاب مستقل في ذكر النار واهوال الجحيم. وما يقابل الراحة والعيش الاخر في دار النعيم. وهذا من ابواب الترهب. وحاجة المسام اليه اشد من الحاجة الى الاول. لان الايمان بين الخوف والرجاء. والمؤمن بين الشدة والرخاء. والخوف يفعل في الخائف ما لا يفعله الرجاء في الراجي. والخشية تميز تمييزا كافيا بين الهالك والناجي وان دين الاسلام ورد ببيان المهلكات. كما ورد ببيان المنجيات وان النبي صلعم رغب وحذر. وبشر وانذر. فهو المخبر الصادق بكل الامرين. اخبارا لا يخفى على ذي عينين ولكن الشيطان الرجيم (واعوانه ووكلاؤه) غرهم بالغفران والاحسان. وكادتهم النفس الامارة بالسوء ووعدتهم بالرضوان والجنان. ودخل عليهم ابليس من باب الرجوى. حتى اضلهم عن طريق الهدى. (يعد هم ويمنيهم وما يعدهم الشيطان الا غرورا) فقالوا سيغفر لنا كما قال من قبلهم من الامم. ولم يعلموا ان بطش ربهم لشديد الالم. وان الدار الآخرة منقسمة الى قسمين رياض الجنة، وحفر النار. والعبد بين مخافتين. اما ان يصير بفضل سبحانه الى دار النعيم. واما ان يصار عدلا منه الى دار البوار. وكل من قنع بالرجاء ولم يلم بالخوف لم يعلم بعاقبة امره. ولم يعرف نفعه من ضره. وانما المؤمن الناجي من آمن بالله ورسوله واليوم الآخر وعمل صالحا. واقنع نفسه في هذه الدار عما يوبقه ويهلكه عذابا كان او مالمحا وفي الحديث النبوي (الكيس من دان نفسه وعمل لما بعد الموت والعاجز من اتبع نفسه هواها وتمنى على الله عز وجل) ووعد الغفرة في كتاب الله تعالى منوط بالايمان والعمل الصالح جميعا. فمن اقر - بلسانه ان الآخرة خير وابقى ثم ترك العمل لها واشتغل بالمعاصي فهو من المغرورين بالدنيا، والمسرورين بها، والمحبين لها، والكارهين للموت. خيفة فوات

لذاتها لا خيفة فوات لذات الآخرة، وحصول عقابها الخ. ايشته بو كلامك آنلرك عندك غايث مقبول اولان جن دين آرايحي (١) وهابيه طائفه سى رؤسالر ندين ابن تيميه ابن قيسم امتلر ندين حسن صديق بووپالى كلاميدر.

ايشته - بو بيانندن بو فرقه لا يفلحونك مسلك ومراملريله شارع اعظم صلعمك واصحاب كرام وسائر كبر ادينك مسلك ومراملرى بيننده اولان فرق عظيم وآنلرك قنقى بر مقصده خادم اولديقلىرى وارشاد نام واضلال عامه دن قنقى بر نقطه به ترجه ايتديكلىرى هيچ كيمسه به خفى قالميه چق درجه ده آچق صورته تبيين ايتمشدر ظن ايدر م قلبلر نده ترددىلىرى اولان ذوات كرام آنلرك خرافاتلر ينى اشبور سول الله دن نقل ايتديكمز احاديث واحبادن نقل ايتديكمز انبياء عظام وملائكة كرام وكبر اى انامك احوال واقوال المريل موازنه ايدوب باقسونك، ايستر سه آنلره تابع اولسونك اللهك رحمتى واسعه در الله ارحم الراحميندر فلان ديه آغزىن آچوب اوترسون ايستر سه (وان ليس للانسان الا ما سعى. وكل نفس ما كسبت رهينة وان رحمة الله قريب من المحسنين. واولئك يعنى الكافر بين يئسوا من رحمتى واولئك لهم عذاب اليم) كبرى آيتلرى ملا حظه ايدرك انبيا واوليا وملائكة لره اقتدا ومتابعت ايلسون مخيردر. بن رجا حقتك هيچ بر آيت وحديث وارد اولمش وكبر اى ديندن هيچ بر رجا صادر اولمش دييورم. خوف حقتك نه قدر وارد اولديسه رجا حقتك او قدر وارد اولمشدر. خوف ورجا مؤمنك هدف مقصوده طوغرى اوچاقق ابكى قنادلر بدرلر. آثا انكار اولنمز. فقط بونى اللهك ساده رحمة الهيه سنيگنه كوروب، غضب وسخط چبارى سندن وشدة انتقامندن كوزلرن نهادوب، يالكوز رجايه استنادا غرورى رجا تسميه ايدرك عوام الناسى وادى غروره دوشروب هلاك ايتمك ايستيه نلره قرشى سويليورم: بز ما هو الحقى بيان ايتمكل ذمه من متوجه اولان وظيفه مزى ادا ايدوب ارستومزدن عند الله

مسئولیتی دوشیر دک، ایستیهن قبول ایتسون ایستیهن  
ایتمسون اور اسی بزه عائد دگادر، بیت  
حفظ وظیفہ تودعا کفتنست و بس

در بند آن مباشکه نشنید باشنید  
استدراک - بالاده ابن قیہک قولنی کندی قولیل  
رد ایتدیکم یرده حادی الارواحک مفتاح الجنتی بیان  
ایتدیکی بابندن بر ایکی جملہ نقل ایتمشدم، او وقت  
مشغولایتک کثرتی سببندن دیکر بابلاردن بعض بر  
نقل ایدهچک شیلر قالدیفندن استدراکا بوراده ذکر  
ایتمک ازومنی حس ایلدک، بوندن صگره بر باب  
آشه دیبورکه

الباب السادس عشر - فی توحید طریق الجنه و انه  
لیس لها الا طریق واحد هذا مما اتفقت علیه الرسل من  
اولهم خاتمهم صلوات الله وسلامه عليهم . . . . . وطریق  
الجنه هی اجابة الداعی الیها لیس الا بوندن صگره  
بوٹا دلیل اولرق بخاریدن، وترمیدن، بر ایکی  
حدیث نقل اییدیور، بوندن صگره اصناف اهل جنتی  
بیان ایچون عقد ایتدیکی ۲۹ نچی بسابده اوسارعوا  
الی مغفرة من ربکم) آیتنی بطولها ذکر ایتدکن صگره  
(فاخبر انه اعد الجنة للمتقين دون غیرهم) دیبور .  
(والسابقون الاوان من المهاجرین والانصار) آیتنی  
ذکر ایتدکن صگره (فاخبر تعالی انه اعدھا لاهما -  
جرین والانصار واتباعهم باحسان فلا مطمع لمن خرج  
عن طریقتهما فیها) دیبور، وصحیح مسلمدن عمر رضه  
روایتی ایله رسول اللهدن) یا ابن الخطاب اذهب فناد  
فی الناس انه لا یدخل الجنة الا المؤمنون قال فخرجت  
فنادیت انه لا یدخل الجنة الا المؤمنون، وللبخاری معناه  
دیبور، بوندن صگره (وفی الصحیحین من حدیث  
ابهریره ان رسول الله صلعم امر بلالا ینادی فی الناس  
انه لا یدخل الجنة الا نفس مسلمة، وفی بعض طرقه  
مؤمنة، وفی الحدیث قصة) دیتدکن صگره کنه اهل  
جنت ایله اهل ناریک اوصاف متمیزه لرینی بیان ایکن  
بر فح حدیث ذکر اییدیور، کتاب مذکورندن الک  
صوگفی بابنده.

(الباب السبعون - فی ذکر من يستحق هذه البشارة  
(۱) دون غیره) دیبرک بوٹا دال اولان یکرمدن  
زیاده آیت سرد ایتدکن صگره بویل دیبور (وهذا  
فی القرآن کثیر مداره علی ثلاث قواعد ایمان، وتقوی  
وعمل خالص، لله تعالی موافقة السنة فاهل هذه الاصول  
الثلاثة هم اهل البشری (بالجنة) دون من عداهم من  
سائر الخلق وعلیها دارت بشارات القرآن والسنة  
جمیعها، وهی تجتمع فی اصلین، اخلاص فی طاعة الله،  
واحسان الی خلقه، . . . وترجع الی خصلة واحدة،  
وهی موافقة الرب تبارک وتعالی فی معابه ولا طریق  
الی ذلك الا بتحقیق القدوة ظاهرا وباطنا برسول الله  
صلعم واما الاعمال التي هی تفاضیل هذا الاصل فهی  
بضع وسبعون شعبه اعلاها قول لا اله الا الله وادناهما  
اماطة الاذی عن الطریق و بین هاتین الشعبتین سائر -  
الشعب التي مرجعها تصدیق الرسول فی کل ما اخبر  
به وطاعته فی جمیع ما امر به ایجابا واستجابا) دیبور.  
آخری وار محمد مرادالمکی.

### دوستم عبد الکبیر خاطرہ سمینہ

(وما تدری نفس ما ذا تکسب غدا  
وما تدری نفس بای ارض تموت)

اوکتابر اخر لری ایدی اور نبور غنک بر نچی محل  
سندہ استاذ محترم داملا محمد ولی حضرت مدرسہ سنک  
اکمال تحصیل ایتوب صابر انبده مدرسک شهادة  
نامه سی الغاج، عبد الکبیر افندیکن کوکلی اوسکان  
اولدن او بلانوب قویلعان، بخار اغه بار اسی سفری  
نامکید ایدلگان ایدی، آنی شول وقتدوق  
اولده اتق مدرسہ لرگہ درس ایتورگہ چافر وچیلر  
بولسده دنباغه هلقه سی از، یتیم بولوب اوسکان،  
وغربتنک الک قاتی لرون کوروب اوتکانگہ کوره  
ینهدن، علم یور طارنده طولاشو فکر لری آلک توتله  
وباشن به بلسی کیلمی ایدی، کیچ توضیح درسندن

(۱) یعنی جنت ایله بشارته منه

صوڭ بولورغه تېوش، داملادن رخصت آلوب ياران شريك لربله «الفران» مصاحبه سي سوڭنده كتابلرين اورنلاشدروب كيتار گه قرار بيردى.

تعليم و تقرير ندين فايده ننگان شا كردار، آنك بو سفرينه كوڭلسز انسه لرده بز - شريكلى آنك بغارا كى زور ير گه باروب علم آرتدروينه مطلق شادلانه ايدك.

اول اوزينك استعداد و اقتدارين، اورن بورغ و قارغايغه قدر بلنگان شهر تيله اثباب ايتدى، شمسبه درسى اوقيانده فارغالى پيش قدملريله مناظره وقتك آنك درسينه اوشانماديلر. شمسبه توگل ملا جلال كورگان لا اقل سلم قاضينه بيك اشنا كشى ايكان ديديلر.

اوقت بغاراغه باروبين، قشقار اصولى برلن اوقيانى اوچون معقول كورماوچى لر بغارا اورنينه مدينه گه توجهن آرزو ايدوچى لر بولسه ده، بولندن توقتالمادى. بز الك بيوك تاثيرلر ايلن پويزدغه توشوروب اوزاتب قالدق:

بغارادن يازغان برنجى خصوصى خطى توبنك گيچه ساده گنه ايدى.

اشناى قريم!

سزدن ابرلچ پويزداغى حركت، بر كونگه قدر غايته قيون بولدى مدرسده گى بتون شريكلره سلامى ايرشدر. زنهار دعادن فراموش ايتماسن لر همه منك مقصدى بر. الله جمل مزه علم نافع و خيرلى آبرويلر بيرسون. بغاراي شريفكه سلامت كيلوب يتدم. بورنقى اشنامز مظفر خواجهده مهمان اولدقن كين مدرسسه ميرز الوغ بك گه اورونلاشدم. عبدالله خالفه دن اوقيان فارسى ار آرفه سنده الحمد لله درس لر يسن آڭلاب بولا.

استاذلرنك توجهسى مطلوب روشده اواغانغه بغاراي شريفدن زور فايده ايتارمن ديب تورام. خواجه بهاء الدين نى زيارت ايتدك. تفصيلن ايكنچى خطغه يازارمن دعاده جمل كزى ياد ايتدم.

الله تعالى قبول ايتسون. استاذمن جناب على اربنده سلام ايرشدروب دعا و تنه سز. باقى احترام عبدالكبير عبدا لطيفى» شوشى خطى سوڭنده بغاراده تورديغى مدتده هر آيغه بر خط الشوب توردى. آنك الك صوڭقى خطى همه شريكلره خطابا يازلغان و اوزينك ۳۰ قدر طلبه گه درس اوپراتكانى ذكر ايدلگان ايدى بغاراي شريفده اوچ يل ۸ اى تورغاچ اول مدينه گه بارورغه و آنده ينه شول قدر مدت درس ترتيب لرى كورر گه آرزو ايتدكن بلدرمش ايدى. اول بغارادن كيلگاچ بغارايلىر ياننده تورغانده آنى هيچ كم نوغاي ديمى بغارايلىق بر داملا ديب ايتورلك ايدى. دورت يل ظرفنده بغارادن نى قدر فايده لنگانى بغارايلىر نك: داملا عبدالكبير مدرسلىر نظر نده مقبول، تقرير و درسى گوزهل شا كردى كوب» ديولر ندين معلوم ايدى.

بغارادن قايتوب مدينه گه كيتكانده البته آن بو بولغانده اوچ سنه اوقورغه مك صوملب مصارف لك آنچه كبره ك. اول شول وقتده هيچ كمگه احتياجن بلدرمى تو كلا على الله، حاجى ار پويزدنه اوطوروب مدينه گه بونالدى. مدينه ده آنى بخارى كبير ديب بوروتكان لرى آندين كيلگان كشيبلر دن ايشدله ايدى. اول بغارادن اوزوشلى، اورن بورغ سودا گيرلر ندين كويسى طرفندن اورن بورغ نك پچان بازار محل سينه درس ايتور گه اوتنلگان، آنلر دجوابده: ئلى كورمى مدينه مكه استانبول مصر بارشوندن صوڭ خدا، نه تلار شول بولور، ديگان ايدى.

بغاراده وقتده صحيح البخارى باطلاب مدينه گه بارغاچ قرآن حفظ ايتكانى بو سنه كيلوب مدرسده ۱۵ كون مقدارى ياتقان وقتك تصديق ايدلى. مين يورى قوليمه بخارى توتب برير دن عباره سن باشلاب يبارگان ايتدم. ايكى اوچ مينوتده ئله نيچه كاغد اوقوب كيتدى.

شولايوق صورانغان بر آيتنى فلان برده ديوب توقفسز ايتويده آنك قرآننى بخشى حفظ ايتكان، و تكرارى مؤكد ايدكن بلدره ايدى.

دانشارین کوروب قاسمغه بارغاچ. آندن یازغان ایڭ  
صوڭغی خطی شول!  
محترم دوستم!

قاسمغه کیلڭك. علم سایه سنده زور قدر و عالی  
اعتبار کوردك. اشار یواغه صالندی مدرسلك گه تعین  
ایتلدم خلق مع الامنونیت قبول ایتدیلمر. اشارنی رسمی  
لشدرر گه تیوشلی یولینه صالندی. نصیب بولسه بو  
سنه مدرسه گه کوروب کوزدن اعتبار ادرس ایتسه  
باشلیم. تبرک دا ملا «مایه لك» شا کردلر بیدار سه  
کوڭللی بولور ایدی. بو حقد، اوزینه هم خط یازدم.  
اشارم بتدی. استاذلر دعاسی و احبابلر فاتحه سی سایه.  
سنده بو موفقیتلرنی کورومه خداغه بگلر چه تشکر  
ایتسامده آز.

خاق اهل علمگه صوڭك درجه مخلص قاسم میبشر.  
لرینڭ بو قدر اهل علم گه قدر حرمتلریله جنس داش  
بولغانغه تفخر ایدار گه حقڭ وار (?). ظاهر قیافت لری  
تهو کور گانده شبهه لندرر لك بولسه ده اچسز کشیلر  
ایکان، سین ایتکان کوب عادتلرنی معاینه کوردم.

مین اللهغه توکل ایدوب شونده قالورغه قرار  
ویردم. اشار همه سی قولاینه کیلب توره، جناب مولی  
آخرین خیرلی فلسفون وطنغه فاتیسب «کتب» فی  
آلوب کیلمده درس گه باشلیم دعا گزی استرحام ایدوب  
عبد الکبیر البخاری، خان کرمان، بیچاره نبقدر حاضر.  
لنسه ده عمری وفا ایتمادی وطنینه قایتوب قاطی صووق  
تیدرب آز کونلر آورغاچده رحلت ایلامش جناب حق  
کیلر رحمتینه غرق ایتسون.

(هیچ بر نفس آیرتهن نه کسب قیلاسنی و فایسی  
یرده اولاسنی بلماسن) صوره لقمان.

کرم حرمت ایتلدی وصفی خاصه ل عزم مولی ده،  
شاد اولسون روح لری جنت ده گیزسون لطف اعلی ده.  
علام الدین خان اسلامفی.

(مع ذلک اول اوزینده شو قدر نعمت باری بران هیچ  
کشی گه ماقتانمادی. باشقه بره ولر بولسه دنیا شاولا.  
تب اوزیننی بران بولسه ده میدانغه و خلق تلینه  
کرتور گه طریشور لر ایدی.)

عبد الکبیر افندیسه اختلاط هوسی شب اولغانغه  
بخاراده بخارلیلمر ایلان مدینه ده عربلر ایلان اختلاط  
ایتوب لسان عربنی ده فارسینیک گوزهل مهارت ایلان  
سویله شور گه اقتدار کسب ایتکان ایدی.

بو سنه اورن بورغغه کیلگچده پچان بازار محل.  
سینڭ معتبر قارتلری آنی مدرسه لرینه مدرسلك گه  
صواب مراجعت ایتدیلمر. فقط بو وقت اش اوتکان  
اول قاسیم شهرینه مدرسلك گه دعوت ایتلگان ایدی.  
آپریل ۱۹ لرنده تون بوینه شبرداب یساوغان

یعهور اچنده عمرنڭ قدرلی وقتی اوتکان مدرسه  
الذک صوڭغی صحبت و غایت تاثیرلی عمر گه صاغنوب  
سویله رلك «مکالمه» ده بولندق. بنون کورگانلرین  
سویله ب ملاحظه دن اوتکاردی، اول اولده ده شریکله  
آراسنده اڭ توکللی کشی، رزقن بر خداغه یو کلاب  
قایغر ماوچیلق ایلان اسم آغان ایدی. فقط شول  
توکللی، آنی علم دریا سینه چومر وب عالم اسلامنی  
دوران هم ایتدردی. شو وقت: «فقیرا کک اوقدق خدا  
همه نرسه فی بیروب یتکز وب توردی. مینم ۲۰ یل تحصیل  
ظرفده مکا منت ایتوچی هیچ کشی یوق شیمدی خدانڭ  
شول بپر گانلرینه شکر ا درس ایتسه م بلیگان قدر منی  
ایڭ صوڭغی اجتهادم ایلان اوقتسه م بولا، خدا بوندن صوڭك  
حمایه سنده ایتکای ایدی، دعاده بولگنر» دیب ایتکان  
سوزلری، بو کونگیدای خاطر مده.

اگر درس ایتور گه اورون بولمی ایکان او وقت  
سودا ایتهم. سودا ایتسه مده بختسز بولمام فرض.  
لرینده ذکر ایتدی شوڭا دلیل شامده بر عربدن ۷۰  
تین گه کیوک موگزی آلوب آنی ۲۵ صومغه صائقانن  
سویله دی. طاک آتوب بز نماز اوقوغه، استرلی باشقه  
بارا تورغان بهمشیگی کیلیدیه، ظنما وقت حقیقه رء بد  
آیراشو بران آیر لشدی. اول استر لیده روع قر.

## تأسف

بزنك اهل اسلام علمای نك كوبرا گي في عجبدر امور شرعيه ده نچار و كيلوشنيز و دلياسن عمل قيللر. رأي برلن عمل فياوجي بر موسي غنه توگل باشقهلر نكده بك كوبري شول اردن يوري باشلاديلر. بو ايسه كوندن كون يلدن ييل كوبرا ما كده در. پيغمبر عليه السلام «بزيكزده بر نچارلق كورلسه شوني بترتور كه تورلي وجهلر ايله طريشكز» ديمشدر. بناه عليه بز اهل اسلامغه خصوصا مقتدايهم اولان علماء كرامغه بو خصوصه دقتلي بولوب شرع شريفكه موافق بولمغان اشلرنى آرامزدن چقاررغه و چقارتوررغه طريشوررغه تيوشليدر.

نچار اشلر مزدن برسي: شريف رمضان كرو و چغو مسئله سيدير. بو سنه رمضان باشي جمعه كون بولدى بو ايسه يقيني دليل شرعي ايله ثابت اولدى. حالبوكه بو سنه شول يقيني دليلنى ازاله قيلوررغه و شنبه كون ۹ نجي اوغوستنك عيد فطر اووقعه ورمضاننى ۲۹ كون يا صاررغه هيچ بر دليل شرعي يوق ايدي. شولاي بولا توروب بزنك اطرافه زده شنبه كون عيد فطر اووقو- چيلرمز بك كوپ بولدى. بر مناسبت ايله شول شنبه كون عيد اووقوچي ملالرنك كوبسندن صورادم «سنز نينداين دليل شرعي ايله شنبه كون عيد اووقوديكز» ديدم. شوگا جوابا «بزنك هيچ بر دليلهز يوق. فلان اول ملاسينه فلان اولدن خبر كيلگان فلان پرده بويل رمضان آينى ۲۹ كوندن يا صاغانلر ديو بزده شول سوزرغه وشول خبررغه قاراب عيد اووقدق» ديديلر. بعضيلر ده «اوفاده شنبه كون عيد اووقوررغه قرار بيرگانلكلري غزيتهلر ده كورنگان ايدي. شوگا كوره بعض بر الوغراق اماملررغه صابرانيه دن شنبه كون عيد اووقوكر ديب تياغرام بولغانلر ظنيل بزده شنبه كون عيد اووقدق» ديديلر.

ايندى ايك معنابها بولغان امور شرعيه ده بوند اين سوزلر دليل اولور مي؟ توكل مقتدايه بولغان اماملر حتى آزر اق سوز آكلي تورغان عوام الناس ده بو سوزلردن كولر لرر بو اماملر اوزارى كبي مخلوق وينك بولغان بنم حضور مده اوزلري نك دليل شرعي سنز اش قيلوررغه اعتراف قيلديلر. ايندى روزه جزاده حضور رب العالمين ده شبهه سنز بوسواللر بوله چقدر. آنده ني جواب بيرر لر ايكان؟ اش نك باشندوق شوشي خصوصلرنى نيچون اويلا ب قاراماي نچه اش قيللر من ايكان؟ بو اش البته بيوك بر تاسفي ايده چك اشدر. نكاح طلاق مسئله لر نده بر ملادن شرع شريفكه خلافراق بولغان بر اش صادر بولسه باشقه ملالرنك كوزلري دورت بولا. هر فايوسى نكي ملانك غيبتنه توشلر، حالبوكه رمضانرغه كرو چغو مسئله سيده شولايوق شرعي بر مسئله بولوب هر ايكيسى شرعي دليلنگه مستند بولوررغه تيوشلى ايدكن شولوق اماملر اوزلريده بيللر. ومع ذلك دلياسن عيد اووقغان ملانى عيبه ميلر. بلكه اوزلري شوگا اياررررر طريشه لر. بو حقه بتونلاي حيرانهز.

بزنك بو مقدس و شرعي اشمنك غزيتنه خبرلري كليندار سوزلري ايله گنه اجرا قيلنوي تاسسفي اوستونه تاسفدر، محترم افنديلر! بو اشلر مزدن توبه و رجوع ايدوب امور شرعيه مزده دليل شرعيكه تابع بولوررغه طريشيق و بواشك بز اماملر ذمه سينه واجب اولديغنى آكليق زمان جهالة زمانى توگل بلكه علم زمانى در. الله تعالى جهل مزرر انصاف دائر مسنك شريعت و شريعت مركزنده حركت قيلورررر نصيب ايتسون ديو ختم كلام ايتدم.

ابوالمعين بن نبي الله

# فیلیه تون

(شاشقنلقمی توبه می)

شاهی قارت الک عصر داشلری ایلان فاتناشقانده نهار چان دیانتلی توغریلقلی کشی ایسدی . صوگهی یلدرده یاشلر که فاتناشوب بر قزینده (حاضرگی تعبیر جه) اقتصاد مجبوریتیله سجده گه بیک سیرک باش ایبه تورغان یاگا کشی گه پیرگان اییدی .

الک قصص الانبیا، استوانی، نصیحت الصالحین کبی اعتقادکه نقلی بیره تورغان سالفار کتابن اوقیغان قارت، حاضر گل دنیا و آخرتکه فایده سی بولمغان رومانلر اوقی باشلاغان .

بر کون حاضرلک مکتبند اوقیغان اوغلی برلن قزینه «شوری» ژورنالن اوقب: عمر خیام خصوصند، یازغان سوزلرنی اوقیغانده، عمر خیام کبی اهلی قار شونده زور صانالغان بر کشی نك فبر عذابنه اوشا- نمانن، آنک تاریخی یازغان سطرلر آراسنک کور دیده، بالارینه خطاب ایتوب، سز بو حقدن فی دیب ایته سز دیب امتحان ایتو عرضیله بر سوال قوییدی . بالار الک ترتیبلی معلم و معلمه لر آلتندن معرفت آغانغه ایکسی بر آوزدن «بز کوبدن اوشانمی ایدک، بیوک تاریخ صحیفه لرند، بو حال تنقیدسز ذکر ایدانگچ شولای بولورغه ده کیرهک آکا ایدیلر برده اوشانمیلر...» دیدیلر .

شاهی قارت فی قدر بولدن تایغان بولسه ده، شورانی کوتاروب اوستالکه صوقدیده: آلی توگل بالار! بز نك دین کتابلری آکا اعتقاد ایدوب اوشا نورغه قوشالر، قبر عذابی بولورنده شبهه بوقدر . بوندن صوگ میسن سزدن بوسوزنی ایشتنور بولمیم دیدی .

اوغلی آناسینک بیک کوب مسئله لرده اوزلرینه قوشلوب بو مسئله ده بر طرف قالغانینه آثراب «اتی

سین بز نك دین کتابی دیسن ده اوزک قولشکاده توتمی باشلادک، سین بز گه گنه بعضا، دین دیگان بولاسن، اوزک بو یل ۹ کون روزه گنی ده توتمی اوتکار دک ئلی بوسی بز بلگانی، بز گه کورسه تمگان و بلمگان ئله نیلرک باردر دیب شاهی قارتنی یوزندن فان طامار لق درجه د، قزارتدی . شاهی قارت بوقدر اوبالغانی بوق ایدی تیک ادبیات اسمندن یازغان ۶۶۵۱ نچی نومر وقت فیلیه توننده ذکر می مستهجن «... ناله مهت» سوزین اوقیغان چاقده، یتب کیلگان، روسچه ده یخشی آکلی تورغان قزی آلدنده قزارغان اییدی . اول شول سوزار گه تصادف ایتکاندن صوگ، شورینی وقت و باشقه شوندی ادبیات اسمندن فکر و اعتقادغه، حیا و ایمانغه، ضروری تیه تورغان مطبوعاتنی ده هیچ وقت اوقیمی باشلادی . بوندن صوگ آندای نرسه لرنی اوقیسه ده فقط یاغز قاری تورغان اییدی .

کیچ ساعت ۹ چامالرنده قزینک بولمه سیننه قولاق صالحاچ ئلیگی اوغلی ایلان قزینک سویم بیکه ژورنالی اوقیغانده چقان و ادیبه لر دن اولان قورسیسه لر شرفنه یازغان: (کیاوگه بارمغان قزلر اسمندن سویلانگان) «بزنی آلسر دگان قارطلرغه بیروب ایلادیلر آندده توز دک»، سوزاری حقدن مناظره لرین ایشتندی .

شول وقت اوغلینک طوغان بر قرداشی اولان قزینه، آلسره گان قارطلر نیندی بولا؟ اول فی جهندن آلسره گان؟ ونیگه حالندن کیلمی ایکانن تعریف ایتکانن کورگان اییدی، شاهی قارطلک کوز لری دورت بولدی . اول فی قدر یاگارغان بولسه ده فحش خانه لردن سویلانن تورغان بو سوزلرنی صوگ درجه یاط حساب ایتوب، ایشکنن بهروب کردید، اوغلن بر یاقغه قزین ایکنچی یاقغه تیکه لب چغاروب اشقافلرینه جینالغان بارلق غزته سن، شوری بور آسن، سویم بیکه سن، همه سن پیچکه ارغندی . استیناغه آصلغان توقای صورتلری جرلری برلن بر گه شاطر-

داب پېچده ياندى لر. منه سز گه جهنم! ديه سويلانه سويلانه بارينده وقت لار چه ادبي گنه سو گنشب «... نا مه تار» ديب قز دردى.

اوغل قز لرى اعتقاد لر ين باچرا اتقان ادبيات و رسمارنى نى قدر آلوب فالورعه طر شسه لار ده بولدره آلما ديار چيتدن قاراب «أتى شاشقان» ديب حيرتده اولتور ديلر حالبوکه آنک بو اشى: شاشقن لى تو گل توبه ايدى.

زارى.



# تورلى خبر لار

مهم اثر حقنده

پروازك «دينى تدبير لار» نام اثر قبيحنه ياز دوغم رديه نك ميدانه چيقما قلغنى احبابمز دورت كوز ايله كوتديكلربنى بانذات اوزيمه ، همده مجله ده ياز ديلر. معلوم اوله كه رديه شمدى تمام اولدى. ليكن بر كره دخى كوز دن كيجر مك تصديل بر آز كيجگوب طور ادر. ان شاء الله اوز افلاما ينچه تمام اولسه كره كدر. الله تعالى نك فضل و مشائخ كرامنز نك توجه لرى احبابمز نك دعالرى سايه سنك اميد ايله من اهل علم فاتنك مقبول اولما قلغنى. فقط آشوقماسون لار، زير ابعمد الله اجمالاً رديه ياز وچيلر بولدى، اوله ايسه ده، آنك ايلانگنه قلبه اولان حرارتلر باصوامايدر. على الخصوص اهل تصوفنى تعقيب و استهزاسينه بر كم يغشيلاب جواب ويرمگان ايشته بو ماده بنم كوب وقتمنى اشغال ايتدى، والسلام حمزه بن محمد امين الحميدى

اخوند حمزه حضرة حميدف جنابلرينه!

پروازنك ملت اسلاميه عليهنه چقار مش اولديغى (دينى تدبير لار) نام رساله سينه رديه گز اداره مصلحتنى بوينچ، باصبلو معقول اولوب برده سعيگنر مشكور اولارق، خدمت عاليه لريگنر رواجغه باروب اهل

الضلال والبدع نك سعيلىرى مردود بولسه ايدى ديه رديه گز باصبلوب چقغايچ آلمق ايچون اوز طرفه زدن اوچ صوم آقچه تهيين قيلدى. شايد باشقه دوست ايشلر مز نيك تشويق و ترغيب قيلوب آلدرساق كرك. الله تعالى موفقيت احسان ايله سون ياشا محترم حضرت! ياشاسون سز نك كى خادم الملت واندين اولان ذاتلر مز.

فاتح مفتاح الدينف

## عسكر لك هم اماملر

اوچنچى دوما وقتنك مسلمان فر اقسيه سينك طر شوى دوما كامبسيه سى مسلمانلر نك ده دين باشلقلار ن عسكر لكگه آلماسقه قرار بير گان ايدى. مسلمانلر نك بو صور اولرينه صوغش مينيستر لىگى ياغندن كيلو. چيلرده فارسى كيلما ديلر. شول سببلى اول زاقون دوما و صاؤيتدن اوتوب پادشاه حضرتلرى طرفندن تصديق قيلندى هم ۱۹۱۳ نچى غنوار ندين باشلاب زاقون كوچينه كرچك بولدى. بوزاقون اوصتافنك ۷۹ نچى ماده سينك ۳ نچى پونكتنده عسكرى زاقونك ۴۵ نچى ماده سينك ۳ نچى پونكتنده كورسه تلمشدر.

بعض اماملر نك اوچيبنى اسبور، پاوركه وما. بايزاتسيه كى وقتلرده عسكر لك گه چاقرو لوارى بولغالادى مونده محكمه شرعيه ايله اوزارى عيبلى. چونكه عسكر لك خدمتى ايتوب فايتهقان كشيلىر امام بولسه اويزدنى و اينسكى پريصوتستويه گه عريضه بوروب اوزلزن عسكر لك اسپيسكه سندن توشتر تر گه تيوشلى. حالبوكه گليگه قدر دوخاونى صابر انيه ده، اماملر اوزارى ده بو حقه طر شقانلرى يوق، اوز لرن اسپيسكه دن چقارتما ديلر.

موندن صوك شوندى چو الچقار بولماسون اوچون عسكر اكدن فايتهقان كشى امام بولديسه غوبير نسكى پر و الينيه غه ياكه اويزدنى و اينسكى پريصوتستويه غه اوزينك او كاز نومرن، او و الينيتلنى بيليت نومرن هم

زافون ماده سن كورساتوب عريضة بپررگه وعسكري اسپيسكه دن توشرونى صورارغه تيوشن. (طورمش) شرفالدين محمودى

وفات - اورسكى اويازى ۲ نچى برجان ژولاصى نك ملاقاي اولنك امام ومدرس ومارشال الشيوخ عبدالله حضرت بن سيد جنابلى صونك يلارده مېتلى اولمش فالج رنجودن شفاياب اولمايپ بر نچى سنتابردو وفات ايتمشدر. مرحوم غريق رحمت خدا اولب اتباغنده صبر جهيل وير لنگاي ايدى. مزحوم ابتدا استرلى باشك اوقب صورنگره بخاراده تحصيل ايدوب قايتب تدريس ايله فرق سنه دن زياده مشغول اولب اطرافقه كوب امام چغاردى مدينه ده مظهر المدينى جنابلارندن مرخص اولب ارشاد ايله ده مشغول ايدى خليفه سى ايسه ۳ نچى برجانده علمى اكبر اولنده امام ادهم خلفه در. ياشى ۸۰ حدودنده ايدى. عبدالله المعافى

تاشكند - بزم نوغايلىر آراسنك «ضلاات» كوندن كون اوستاله قزان اورنبورغ كېي شهرلرده اشكه آشهغان معلم معلمه لار بونده كيلوب نادان خلقنى يولدن تايدىرالر: ديانت سز معلم ومعلمه لار آرقه سنك بك كوب نوغاي قزلارى حتى بعض ملالار نك ده اخلاقي بوزولدى ديورگه يارى.

مچله ده مولود بېرامنك معلمه لار سوقيله «تانسه» كېچه سى يا صالحانى يازلغان ايدى شول خبر برگا آچق دليل در. شوندى معلمه لار نك خالق آراسنده مقبوليتك بولنغانينده قزوغوب بر نوعاي ملامسى قزلرين بويك او- قتم قايتاروب اهل ديانت نك بددعاسن آورغه سبب بولدى. معلمه بولوب دين تانوتسه معلم بولوب ايمان اوپراتسه آنلره رحمتدن باشقه ني ايتلور ايدى. نه بزده بونلر نك عكسى حكم سوره.

تاجر: ع. بيكه وللين

آوروپا صوغشى.

روسيه آوستريا صوغشى

بو هفته اچنده بولغان صوغشلرده بزنك عسكرمز آوستريانك يارصلاو ياننداغى سيناوا وسامبور وصالندومير شهرينى استحكاملرينى آلديلار. آوستريا عسكرلرى «سان» نهرينك آرياغينه چيكرلدى. ساندومير ورا دو ميصل تيرسند ۳ مك آوستريا عسكرى اسير و ۱۰ طوب آلدى. بيميزوف و اطرافنك طوب اسبابى تويه لنگان ۳ مك بوك آلدى.

۸ سينتابر بزنك عسكرمز ياراصلاونك او ك طرفنده غى استحكاملرينى آلديلار. آنده ۲۰ طوب ئلدى. آوستريا عسكرى «سان» نهرنده گى كوپرني هواغه كوته رتوب بزنك عسكر نك هجومنه مانع بولورغه طرشسده موفق بولا آمادى. عسكرمز ياراصلاوشهرينى آلدى. موندن ايكى كون الك كنه «استارى ميرصنو» شهرى ده بزنك عسكر طرفندن آلتقان ايدى. بزنك عسكر اوزينك موفقيتلى حركتنى آرتدرا توشوب پررژيورسكى ولانسوتنى آلدى. آطلى عسكرمز چيگوب بارا طورغان آوستريا عسكرينى قووب بارا. آلا چيگشلى كوپرلرنى هواغه كوته رتوب كېتله لار.

حاضر عسكر مز پررژيميشل كر بېستى آلدنده طوردا.

روسيه گيرمانيه صوغشى.

گيرمانيا عسكرى ۵ سينتابرده سيخانوف شهرينى اشغال ايتديلار. نيمسلىر شهرينى اشغال ايتوبله خلقغه اعلان تاراتوب شهر دن طشقه چغونى منع ايتديلار. سيخانوف شهرى وارشاولد ۱۰۰ چاقرم چاماسنده 2 1/2 ساعتك بولدر.

موگا قاراغانده گيرمانيا عسكرى وارشاولغه نابا حركت ايتو يوليني طوقتا تاقانغه اوخشى.

حاضر گيرمانيا اشتابى شرقى روسيه ده ۶۰۰ مك قدر عسكر جېنباغان. موندن مقصدى بزنك

آوسترياغا قارشى حرکت ايتە پورغان عسکر مزگه ياندىن هجوم ايتوب ضعيفلك كيمترو بولورغه كيرەك. قونين ياندىن بزنك طوپچى عسکر مز بله دشمان آراسنده اوروش بولدى. نيمسار طوپدن بيك قوتلى آنا باشلاديلر. بزنكىلر آلازغه جواب بېرديلر. يار دمگه عسکر كېلىگچ، نيمسار تجاوزگه باشلاديلر. بزنك عسکرلر موگا مانع بولو اوچون «پلوسنه» صوندىعى كوپرنى بوزديلر.

فرانسيه گيرمانيا صوغشى.

رسمى خبر گه بنا، فرانسيه عسکرينك صول قاناتى اوازدا صووينك اوڭ يارنده «لاستينى» گه تابا حركتنده دوام ايتە. موندە بيك قزو صوغشلىر بولدى. اوازدا صول يارنده يەن صووينك شمالينە تابا اوزگارش يوق. مركزده رەيخس مائص آراسنده دە كوب اوزگارش يوق. گيرمانيا عسكىرى ژيردين نك شمال شرفينده «مويى» و «داميهر» گه تابا بيك قزو آطسەلدە بوسكوريلدیلر. «ژويور» نك جنوبنده آلاز بيشيتور يەيشە كرواليروژيل خطنده طورالر، فقط آنى اوزوب كيميلر. لانارينگيه وژا گيزده بومپيرو آرا كوردن چقديلر.

فرانسيه صوغش ميداننده آلتقان خصوصى خبر گه كورە، موندە صوغش تمام بولوب كېلە. نيمسار نك ايكنچى مرتبه چيگشلىرى باشلاندى. ايندى گنيرال قلوب قومانداسنده عسکر، توشكان اوڭغايىسز حالندن چەارغە طرشا.

اوستريا - صربيه صوغشى.

۹ سنتابر آوسترياليلر بيك يرافدن بياهر ادنك اورتا بربنه طوپ آتديلر: كوب يورطارنى بېرديلر. ژاداپر اوڭد واوراملرنى بوزديلر. طوبقه طوتودن اصل مقصدلرنى، قرال سرايى بولغان آخرى. كوندز يارطى ساعت، بوز قاتش باوغان ياڭغر طوب آتونى طوقتاتوب طوردى. صوندىن تاغى باشلاندى. ضرر فوق العاده كوب. بېرلگان اويلر آراسنده «ماسقو» ريسنورانى دە بار.

بو سنه اچنه كروب بارا طورغان صرب عسكىرى

قزو صوغشدىن صولك ساراىو ياندىغى (دېپراتينو) شهرينى اشغال ايتديلر. مغلوب آوستريا عسكىرى ساراىواغه چيەكدى صوغش ميداننده كوب اولك قالدى. صربلر نك آلفى صغلىرى ساراىواغه ياقنلاشدیلر. قارا طاغ عسكىرى بو سنه نك پايتختنى بولغان ساراىو بؤادان ۱۵ چاقىرم يراقلىغىغا طورا،



اورنبورغ خبرلىرى

اوقو وقتى - اوقو وقتى باشلانغانغە وظيفەلى معلم گه يا خود آقچە تولاتە تورغان مدرسە گه بېرر گه اقتدارى بولمغان فقيرلر بالالرين مدرسە صـ اين يوروتە باشلاديلر.

ترتيب كە سالغان و صنف غە بولنگان مدرسەلر مطلقا بالادن آينه آز اولغانده ايكنى صوم آقچە آلالر. فقيرلر نك بوگا اقتدارى يوق. بالاسينه ايمان بلدرە. سى كېلىگانگە بالاسن مدرسە گه بېرە. منە شوندى بالالر آنالرينە يا خود آتالرينە اياروب گل قلغە اچى مدرسە سينه آغيللر. كوبسى بساننى اوزيرده توروب، بالاسن بايلر مدرسە سندنده اوتكاروب وظيفە سز معلم لر گه بوشلاى اوقنورغە كيتروب بالا. لر ينك آلنووبن يغلى يغلى تلدار. بو حاللر گه هر كم اعتبار ايتار گە تيوش ايندى حالبو كە صنفلى مدرسەلر. نك كوبسندە التفات ايتوب شوپلە ميلر دە بالانك اوست باشن كورگاچە بزدە شا كرد تولدى ديب قايتار لر ايش

اولسان: ۱۱ نچى سنتابردە اسماعيل عصيرنسكى اولسان ۱۲ نچيدە چيرلەگانلر.

ناشرى محمدولى بن عبدالغنى عسيف .  
 Издатель Мухамедвалій Хусайновъ  
 محررى فيض خان داودى.  
 Отсвенный Редакторъ Даутовъ.  
 Тип. журнала „Динъ ва Мағишеть“ Оренбургъ

